

TEKEL ORTAOKULU BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM DERSİ
2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SORU HAVUZU

- 1) Bilişim Teknolojilerinin Eğitim alanında kullanımına 3 örnek veriniz.
- 2) Bilişim Teknolojilerinin kullanıldığı alanlara 5 örnek veriniz.
- 3) Teknoloji bağımlılığı sonucu son dönemde görülen bazı yeni kavramlar aşağıda verilmiştir. Bu kavramların karşısına tanımını kısaca yazınız.
  - ⇒ Nomofobi:
  - ⇒ Fomo:
  - ⇒ Ego Sörfü:
  - ⇒ Google Takibi:
  - ⇒ Cheesepondding:
- 4) Bilgi ve iletişim teknolojileri kullanmanın faydalarına 2 örnek veriniz.
- 5) Masaüstü işletim sistemlerini yazarak ücretli ve ücretsiz olarak gruplandırınız.
- 6) Aşağıdaki tabloda 5 farklı işletim sistemine ait logo gösterilmektedir. Logosu verilen işletim sistemlerinin adlarının ve hangi firma tarafından kurulduklarını altlarındaki kutucuklara yazınız.

LOGOSU					
ADI					
KURUCU FİRMA					

7) İşletim Sistemi Nedir? Açıklayınız.

8) Aşağıdaki tabloya uygun işletim sistemini yazınız.

Tübitak'ın geliştirdiği masaüstü işletim sistemidir.	Akıllı telefon, kol saatleri vb için kullanılan Google ait mobil işletim sistemidir.	Apple'ın kendi ürettiği tablet ve telefonlar için çıkardığı işletim sistemidir.	Microsoft tarafından piyasaya sürülmüş olup en çok kullanılan işletim sistemidir.	Açık kaynak kodlu ve ücretsiz bir işletim sistemidir.

9) Pardus işletim sistemi hakkında aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

- Hangi firma tarafından üretilmiştir?
- Pardus ne anlama gelmektedir?
- Ücretli bir yazılımdır?

10) İşletim sisteminin görevleri nelerdir? 2 madde ile açıklayınız.

11) Aşağıdaki resmi inceleyerek dosyaların uzantılarına göre anlamlarını yazınız.

				
Telif hakları.pptx	Teknolojinin etkileri.docx	Nasıl oturmalıyız.png	İşletim Sistemi.mp4	Bilişim.pdf
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

12) Dosya ve klasörleri isimlendirirken bazı karakterleri kullanamayız. Kullanamayacağımız karakterlerden 2 tanesini yazınız.

13) Doğru internet kullanımına yönelik uymamız gereken kurallardan 2 tanesini yazınız.

14) Aşağıdaki kelimelerden en az 3 tanesini kullanarak internet etiğine uygun olmayan bir örnek olay anlatınız.

Kelime Havuzu

Parola, Şifre, Çevrimiçi, Lisans, Ücretsiz Yazılım, Beta, Video Kanalı, İnternet, Aile, Öz Çekim, Tarayıcı, Kamera, Toplum, Sosyal Ağ, Yabancı, Paylaşım, Kopyalama, Korsan, Zorba, Eğlence, Araştırma, Ceza, Ödül, Virüs, Kimlik, İşletim Sistemi, Klavye, Monitör, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sosyal Ağ, Kablo, Kablosuz Ağ, Fotoğraf, Film, Cd, Flashdisk

15) Siber zorbalık kavramı nedir? Siber zorbaların göstermiş olduğu davranışlardan 5 tanesini yazınız.

16) Eserlerin telifli olması kullanılamaz anlamına gelmemektedir. Eserleri kullanabilmek için yapılması gerekenler vardır.

Yukarıdaki metne göre telif hakkı bulunan bir web sayfasındaki içeriği projemizde kullanmak istersek neler yapmalıyız? 2 tanesini yazınız.

17) Aşağıdaki tabloda tanımları verilmiş olan kavramları yazınız.

Sahibinden izin alınmadan çoğaltılan, dağıtılan ürünlerdir	Korsan Ürün
Kendi emeğimiz ile oluşturduğumuz ürünler için sahip olduğumuz haklardır.	Telif Hakkı
İnternet üzerinde iletişimde bulunurken doğru ve ahlaki olan davranışlarla, yanlış ve ahlaki olmayan davranışları belirleyen kurallar bütünüdür	İnternet Etiği
Belirli bir ücret karşılığında kullanabilen lisans türüdür.	Lisanslı Yazılım
Bir birey veya grubun bilgi ve iletişim teknolojilerini diğer bireylere zarar vermek amacıyla kötü niyetle ve tekrarlayan biçimde kullanmasıdır.	Siber Zorbalık

18) Kullanım haklarına göre yazılım türleri belirli gruplara ayrılır. Bu grupları aşağıda verilen boşluğa 2tanesini yazarak kısaca açıklayınız.

⇒ .

⇒ .

19) Bilişim Suçlarına 2 örnek veriniz.

20) Bilişim Suçuna maruz kalırsak neler yapmalıyız?

21) Yakın bir tanıdığın internetten mesaj atıp zor durumda kaldığını belirtip para veya kredi kartı bilgilerini isterse nasıl düşünür ve davranırsın?

Yasemin öğretmen sınıfa gelince rastgele seçtiği bir öğrencinin ismini arama motorunda arattırmuş ve o öğrencinin resimlerine, yaşadığı il, ilçe, mahalle bilgilerine, okuduğu okul bilgilerine vb birçok bilgiye ulaşmıştır. Kötü niyetli insanların bu tarz araştırmalar yaparak ulaşmaması gereken birçok bilgiye ulaşabileceğini göstermiştir.

22) Yukarıda verilen bilgilerden hareketle dijital ortamda hangi kurallara uyarsak kişisel bilgilerimizi korumuş oluruz? 3 Örnek veriniz.

YARATICI BİRLİKTELİK (CREATIVE COMMONS): Eserlerin sahiplerinin izin verdiği şekilde kullanılacak bir lisans türüdür. Yaratıcı birliktelik sembolünün (CC) olduğu eserler telif hakları çerçevesinde kopyalanabilir, dağıtılabilir, düzenlenebilir ve birleştirilebilir

23) Yukarıda Yaratıcı birliktelik anlatılmıştır. Buna göre aşağıda verilen ve bir eser üzerinde görülen yaratıcı birliktelik sembolleri ne anlama gelmektedir?

24) Bilişim teknolojilerinin günlük yaşamımızdaki önemini kısaca yazınız.

25) Bilgisayar kullanırken nasıl oturmalıyız? 5tanesini yazınız.

26) Siber zorbaların karşısında kişinin yapması gereken davranışlardan 5 tanesini yazınız.

Cevap Anahtarı

- 1) - Akıllı Tahta,
- EBA,
- E-Okul
- 2) Aşağıdakilerden sadece 5tanesini seçerek sınav kağıdına yazacaksınız
- Güvenlik
  - Ulaşım
  - Üretim Sanayi
  - Sağlık
  - Mimarlık ve Mühendislik
  - Eğitim
  - Günlük Yaşam
  - Bankacılık ve Alışveriş
  - İletişim
  - Sinema Ve Televizyon

- 3) Aşağıdakilerden sadece 2tanesini seçerek sınav kağıdına yazacaksınız

Nomofobi: Kişinin cep telefonundan uzaklaşma kaygısı.

Fomo: Gelişmeleri takip edememe kaygısı.

Ego Sörfü: Sürekli olarak kendi ismini internette aratarak hakkında yazılanları öğrenmek,

Google Takibi: Sürekli olarak etrafındaki insanları internette aratmak.

Cheesepodding: Sürekli mp3 indirme hastalığı.

- 4) Aşağıdakilerden sadece 2tanesini seçerek sınav kağıdına yazacaksınız
- Bilgiye hızlı ve kolay bir şekilde ulaşmayı sağlar.
  - Maliyeti azaltır ve verimliliği artırır.
  - Zaman tasarrufu sağlar.
  - Kâğıt tüketimini azaltarak doğanın korunmasına katkıda bulunur.
  - Anlık iletişimi kolaylaştırır.
  - İletişim ve hızlı haberleşmeyi sağlar.
  - Bilginin kolay ve güvenli bir şekilde saklanmasını sağlar.
  - Veri girişini kolaylaştırır.
  - Hayatı kolaylaştırır.

5) Windows – Ücretli

MacOS – Ücretli

Linux – Ücretsiz

Pardus – Ücretsiz

6)

LOGOSU					
ADI	Android	MacOS	Pardus	Windows	iOS
KURUCU FİRMA	Google	Apple	TÜBİTAK	Microsoft	Apple

7) **İşletim Sistemi:** Bilgisayardaki tüm donanımların, yazılımların ve dosyaların yönetimini sağlayan en temel yazılımdır.

8)

Tübitak'ın geliştirdiği masaüstü işletim sistemidir.	Akıllı telefon, kol saatleri vb için kullanılan Google ait mobil işletim sistemidir.	Apple'ın kendi ürettiği tablet ve telefonlar için çıkardığı işletim sistemidir.	Microsoft tarafından piyasaya sürülmüş olup en çok kullanılan işletim sistemidir.	Açık kaynak kodlu ve ücretsiz bir işletim sistemidir.
PARDUS	ANDROID	IOS	WINDOWS	LINUX

9) Tübitak tarafından üretilmiştir. Anadolu panteri anlamına gelmektedir. Ücretsizdir.

10) Aşağıdakilerden sadece 2tanesini seçerek sınav kağıdına yazacaksınız

- İşlemciyi ayrı işlere yönlendirmek ve yönetmek,
- Ana belleği yönetmek,
- Harici kayıt cihazlarını yönetmek,
- Giriş/çıkışları kontrol etmek,
- Bilgisayar sisteminin güvenliği ve kontrolünü sağlamak,
- Dosya yönetimini sağlamak,

11) Telif hakları.pptx = PowerPoint Sunu Dosyası,
Teknolojinin etkileri.docx = Word Kelime İşlemci dosyası
Nasıl oturmalıyız.png = Resim dosyası
İşletim Sistemi.mp4 = Video dosyası
Bilişim.pdf = Resimli Bilgi (Kitap) Dosyası

12) Aşağıdakilerden sadece 2tanesini seçerek sınav kağıdına yazacaksınız

< > ? ” * : / \ |

13) Aşağıdakilerden sadece 2tanesini seçerek sınav kağıdına yazacaksınız

- İnternet'i insanlara zarar vermek için kullanmamalıyız.
- Başkalarının İnternet'te yaptığı çalışmalara engel olmamalıyız.
- Başkalarının gizli ve kişisel dosyalarına İnternet yoluyla ulaşmamalıyız.
- Bilgilerin doğruluğunu tam olarak emin olmadan bilgileri savunmamalıyız.
- Ücretini ödemediğimiz yazılımları kopyalayıp kendi malımız gibi kullanmamalıyız.
- Başkalarının elektronik iletişim kaynaklarını izinsiz kullanmamalıyız.
- Elektronik iletişim ortamını başkalarının haklarına saygı göstererek kullanmalıyız.
- İletişim sürecinde kullandığımız dilin doğuracağı sonuçları önceden düşünmeliyiz.

14) Cevap: Öğrenci tarafından oluşturulacak. Kullanılan kelimelere ve örnek olay bütünlüğüne bakılacak.

15) Bir birey veya grubun bilgi ve iletişim teknolojilerini diğer bireylere zarar vermek amacıyla kötü niyetle ve tekrarlayan biçimde kullanmasıdır.

Siber Zorbalarmın göstermiş olduğu davranışlar (Aşağıdakilerden sadece 2tanesini seçerek sınav kağıdına yazacaksınız)

- ⇒ Başkası adına hesap açmak
- ⇒ Sosyal ağlarda sürekli olumsuz yorumlar yapmak
- ⇒ Dedikodu yapmak
- ⇒ Başkalarının özel bilgilerini paylaşmak
- ⇒ Aşağılayıcı ve alay edici mesajlar atmak
- ⇒ Tehdit ve hakaret içerikli yorumlar yapmak
- ⇒ Lakap takmak
- ⇒ İftira atmak

16) Aşağıdakilerden sadece herhangi 2tanesini seçerek sınav kağıdına yazacaksınız

- ⇒ Eserin kime ait olduğuna bakmalısın.
- ⇒ Eseri sahibinin izin verdiği şekilde kullanmalısın.
- ⇒ Eseri kullanmak için en azından e-posta ile eserin sahibine ulaşip izin almalısın.
- ⇒ Eseri kullandığında sahibine atıf yapmalısın.
- ⇒ Eğer gerekli ise eserin kullanım bedelini ödemelisin

17)

Sahibinden izin alınmadan çoğaltılan, dağıtılan ürünlerdir	Korsan Ürün
Kendi emeğimiz ile oluşturduğumuz ürünler için sahip olduğumuz haklardır.	Telif Hakkı
İnternet üzerinde iletişimde bulunurken doğru ve ahlaki olan davranışlarla, yanlış ve ahlaki olmayan davranışları belirleyen kurallar bütünüdür	İnternet Etiği
Belirli bir ücret karşılığında kullanabilen lisans türüdür.	Lisanslı Yazılım
Bir birey veya grubun bilgi ve iletişim teknolojilerini diğer bireylere zarar vermek amacıyla kötü niyetle ve tekrarlayan biçimde kullanmasıdır.	Siber Zorbalık

18) Aşağıdakilerden sadece herhangi 2tanesini seçerek sınav kağıdına yazacaksınız

- ⇒ **Ücretli (Lisanslı) Yazılım:** Kullanmak için gerekli lisans ücretinin ödenmesi gereken yazılım.
- ⇒ **Geliştirme Aşamasındaki (Beta) Yazılım:** Henüz tamamlanmamış fakat kullanıcı deneyimi ve özellik geliştirilmesi açısından kısıtlı olarak kullanıcıya sunulan yazılım.
- ⇒ **Demo Yazılım:** Tanıtım amacıyla ürünün belirli özelliklerinin kısıtlanarak sunulduğu yazılım.
- ⇒ **Deneme (Trial) Yazılım:** Yazılımın tam özelliklerinin kısıtlı süreyle (Örneğin: 15 gün) sunulduğu yazılım.
- ⇒ **Ücretsiz (Freeware) Yazılım:** Dağıtımı ve kullanımı ücretsiz olan yazılım.

19) Aşağıdakilerden sadece 2tanesini seçerek sınav kağıdına yazacaksınız

- ⇒ Bilgisayar sistemlerine ve servislerine yetkisiz erişim.
- ⇒ Bilişim sistemlerini engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme.
- ⇒ Yasadışı yayınlar yapmak
- ⇒ Kanunla korunmuş bir yazılımın izinsiz kullanılması
- ⇒ Bilişim yolu ile dolandırıcılık
- ⇒ Bilişim yolu ile hakaret şantaj

20) Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunmalıdır. Suçtan doğrudan etkilenmiyorsa, mesela uygunsuz içeriklerin olduğu bir siteye rastlarsak, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına bildirimde bulunmamız gerekmektedir.

21) Cevap: Öğrenci tarafından oluşturulacak.

22) Cevap

- Bir takma isim kullan. Asla profil resmi olarak kendi resmini kullanma!
- Konum, aile bilgileri, isim soyisim gibi kişisel bilgilerini paylaşma
- Sosyal medya hesapların varsa, gizlilik ayarlarından “özel” seçeneğini işaretle!

23) Bazı Hakları saklıdır. Atıf Yapılmalı, Ticari amaçlarla kullanılamaz, Aynı lisans türü ile lisanslarsan değiştirip, kopyalayıp kullanabilirsin.

24) Hayatımızı kolaylaştırır. Bilgiye kolay ulaşmamızı ve hızlı haberleşmeyi sağlar. Teknoloji tıp alanında hastalıkların teşhis ve tedavisine katkı sağlar ve teknoloji sayesinde insanlar çok daha kolay yaşam imkanlarına sahip olurlar.

25) Aşağıdakilerden sadece 5tanesini seçerek sınav kağıdına yazacaksınız

1. Dik oturmalıyız.
2. Kollar dirseklerden 90 derece kırılmalı.
3. Bilekler klavye kullanırken desteklenmeli.
4. Ekran göz hizasına gelmeli.
5. Ayaklar yerle temas etmeli, yer ile temas etmediği durumda ayaklar desteklenmeli.
6. Koltuk yüksekliği ayarlanabilir olmalı.
7. Ekran yakından bakılmamalı (50 – 70 cm).
8. Her bir saatlik çalışma süresi sonunda 5-15 dakikalık aralar verilmeli.
9. Ara verildiği sırada gözler dinlendirilmeli (Kitap okumak ya da televizyon izlemek gibi aktivitelerden kaçınılmalı.)
10. Ara verildiği sırada hareketli egzersiz yapılmalı. (Bisiklet sürme, yürüyüş, paten kaymak gibi)

26) Sakin kalmak ve zorbaya kesinlikle karşılık vermemek.

Tehdit veya şantaj amaçlı gönderilen mesaj veya e-postayı saklamak.

Zorbanın eylemine devam etmesi halinde onu sosyal medya üzerinden engellemek.

Aile büyükleri veya öğretmen gibi güvenilen bir büyüğe durumu anlatmak.

Yetişkinlerin kontrolünde siber zorbalık yapan kişiden şikayetçi olmak